

Aktualitātes un plāni

sociālo pakalpojumu jomā

Rīga, 15.12.2011.

**Sociālo
pakalpojumu un
sociālās palīdzības
likums**

**Sociālā
palīdzība**

**Sociālie
pakalpojumi**

**Tehniskie
palīglīdzekļi**

**Sociālā
aprūpe**

**Sociālā
rehabilitācija**

**Profesionālā
rehabilitācija**

**Sociālais
darbs**

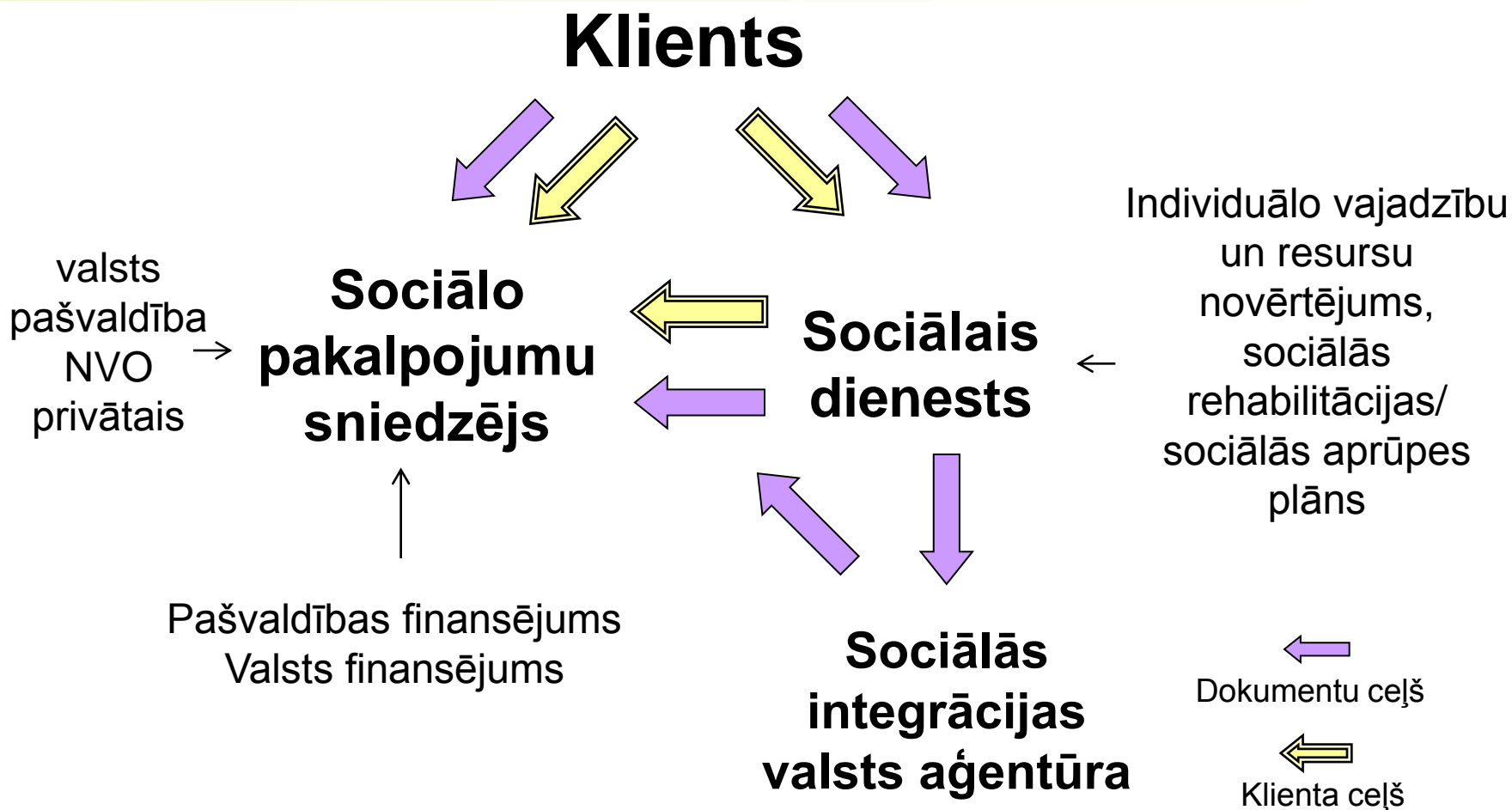

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana pašvaldībās

- pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību
- ja persona vēlas saņemt sociālo pakalpojumu, kas tiek finansēts no valsts budžeta, pašvaldības pienākums ir nodrošināt personas dzīves apstākļu apsekošanu un vajadzību novērtēšanu, ko veic sociālā darba speciālists
- Lai nodrošinātu iedzīvotāju vajadzību profesionālu
- izvērtēšanu un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu, katrā pašvaldībā jābūt vismaz vienam sociālā darba speciālistam un katriem tūkstoš iedzīvotājiem

Sociālo pakalpojumu nodrošināšana

Sociālie pakalpojumi

- Mērķis – klienta sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošana un uzlabošana, un dzīves kvalitātes nepazemināšanās nodrošināšana personai, kura vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ to nevar nodrošināt pati saviem spēkiem
- Pamatprincipi:
  - klienta iniciatīva
  - personas individuālo vajadzību un resursu novērtējums
  - nodrošina klienta dzīvesvietā vai iespējami tuvu tai
  - bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem nodrošināma aprūpe ģimeniskā vidē
  - starpprofesionāla un starpinstitucionāla sadarbība
- Finansējums – valsts budžets vai pašvaldības budžets (atkarīgs no pakalpojuma veida)

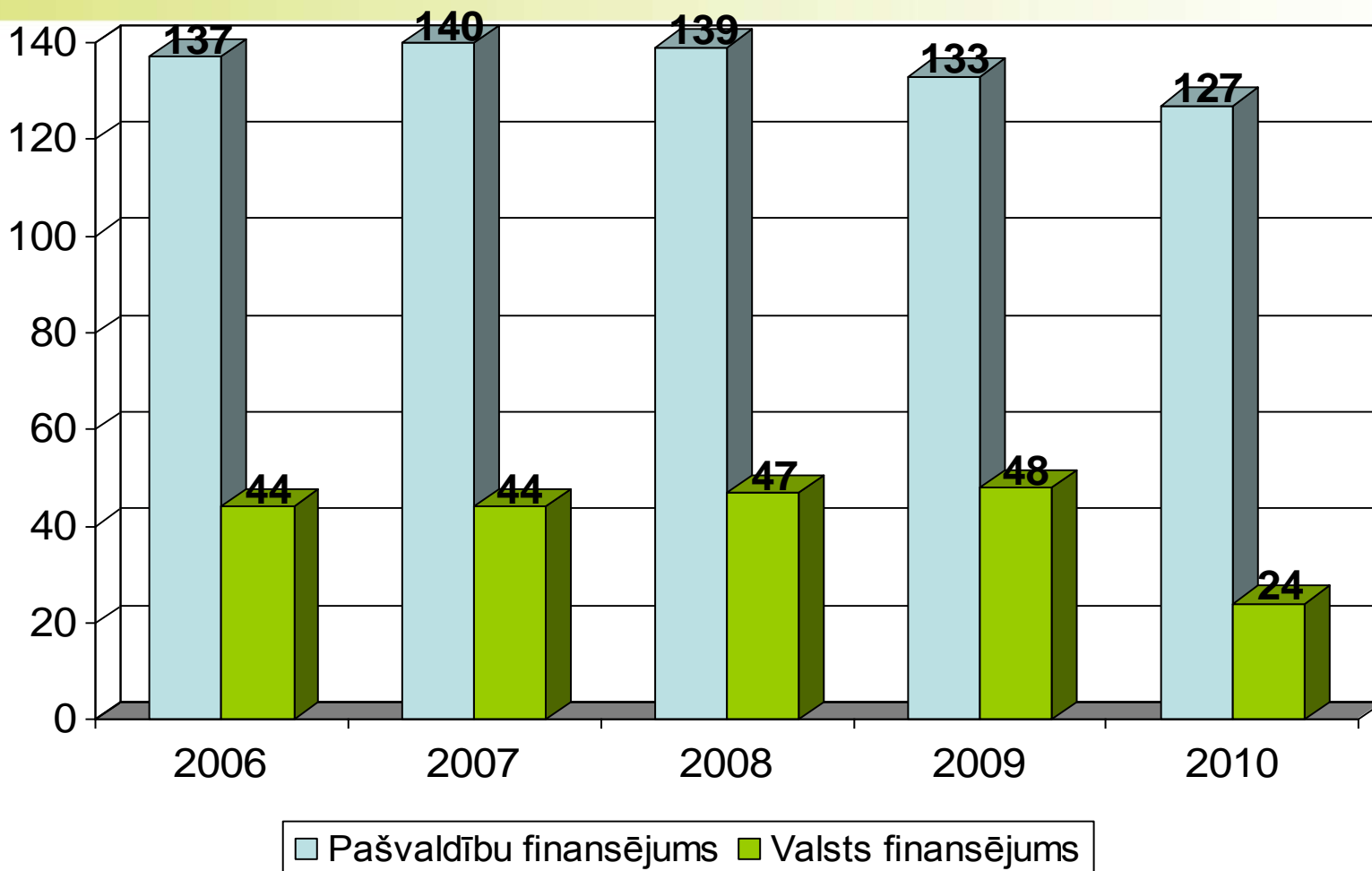

Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas

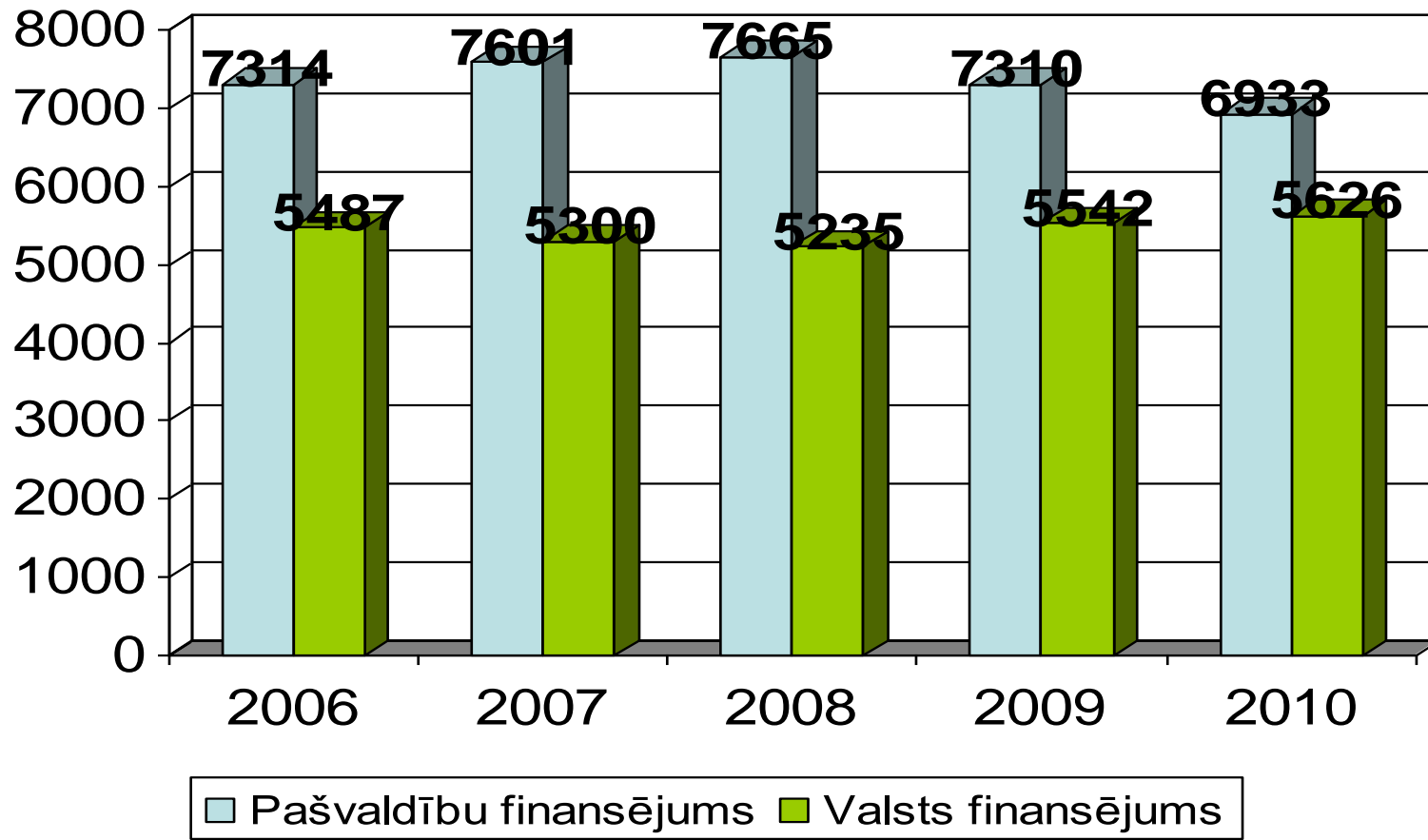
- Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas
- Alternatīvās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas:
  - aprūpe mājās
  - dienas aprūpes centri
  - patversmes un nakts patversmes
  - krīžu centri
  - grupu mājas (dzīvokļi)
  - specializētās darbnīcas
  - pusceļa mājas, u.c.

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju skaits

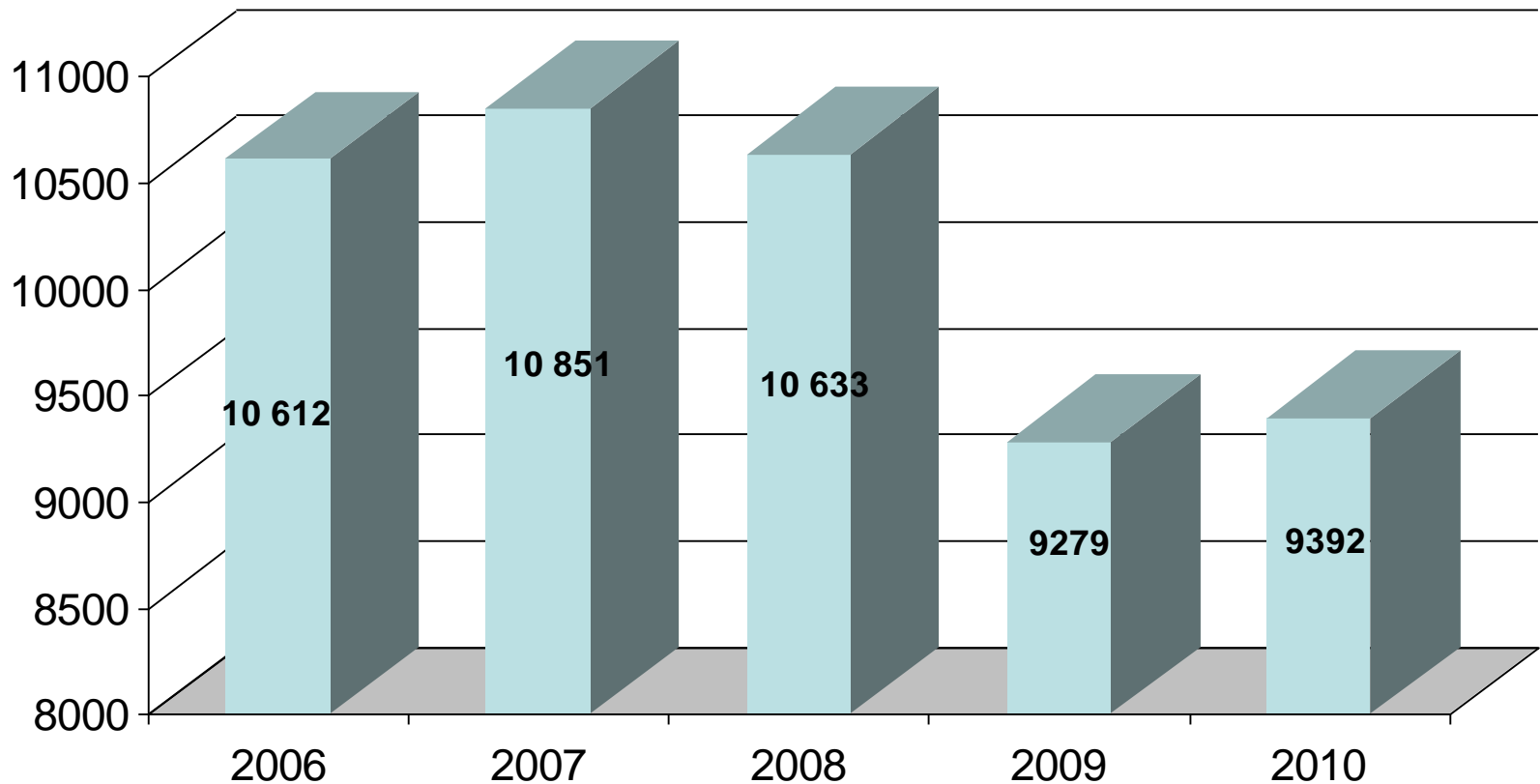

Klientu skaits ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās

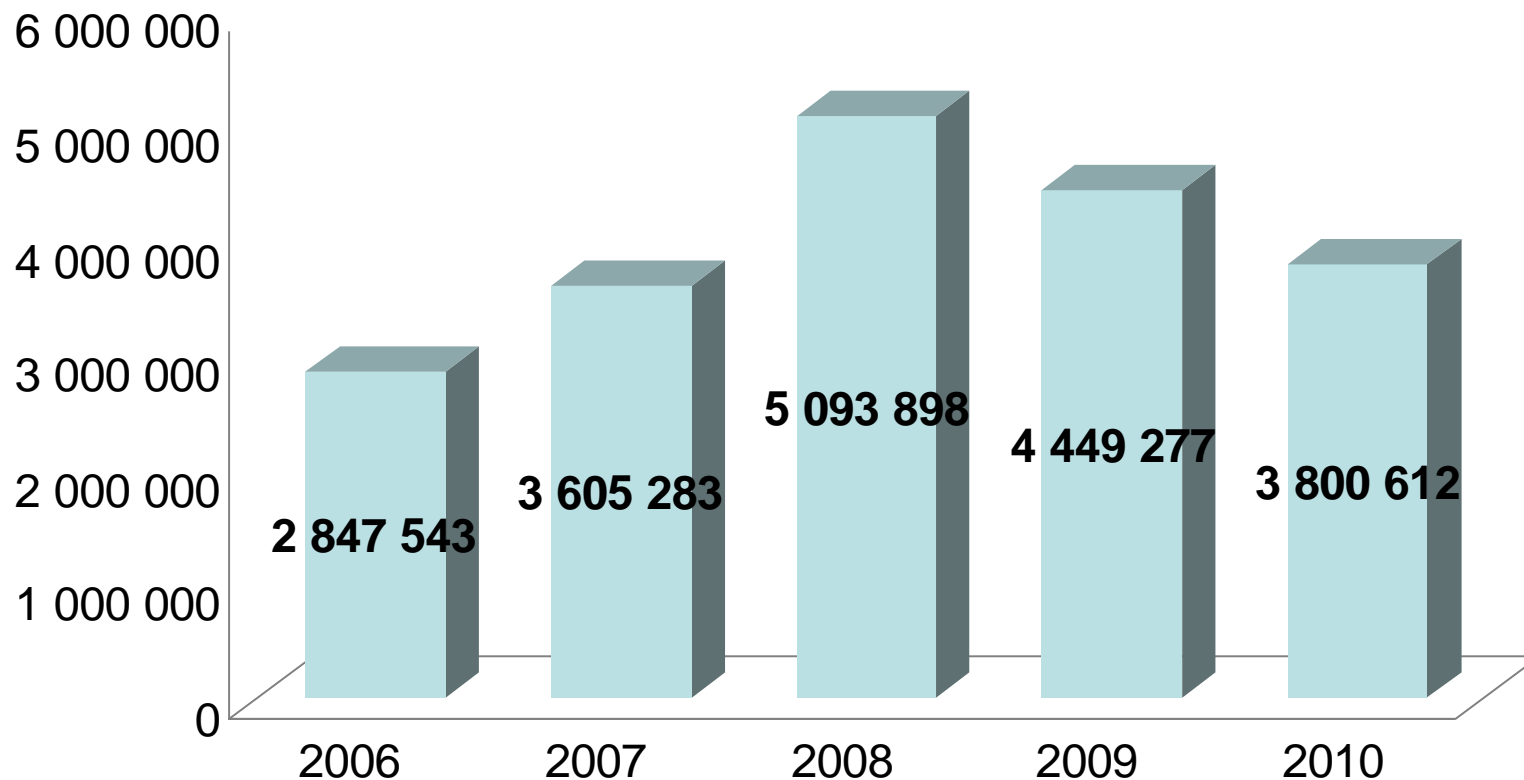

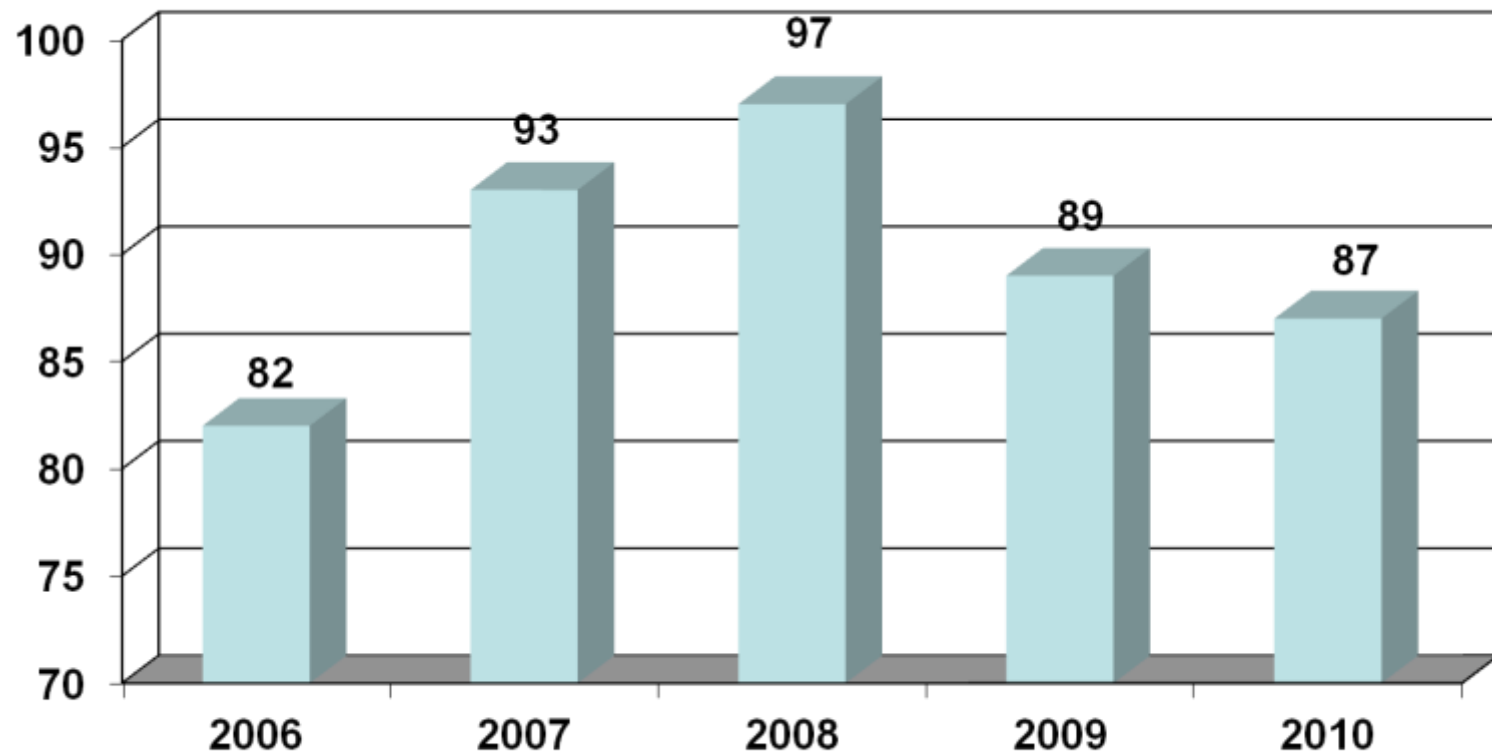
Aprūpi mājās saņēmušo cilvēku skaits

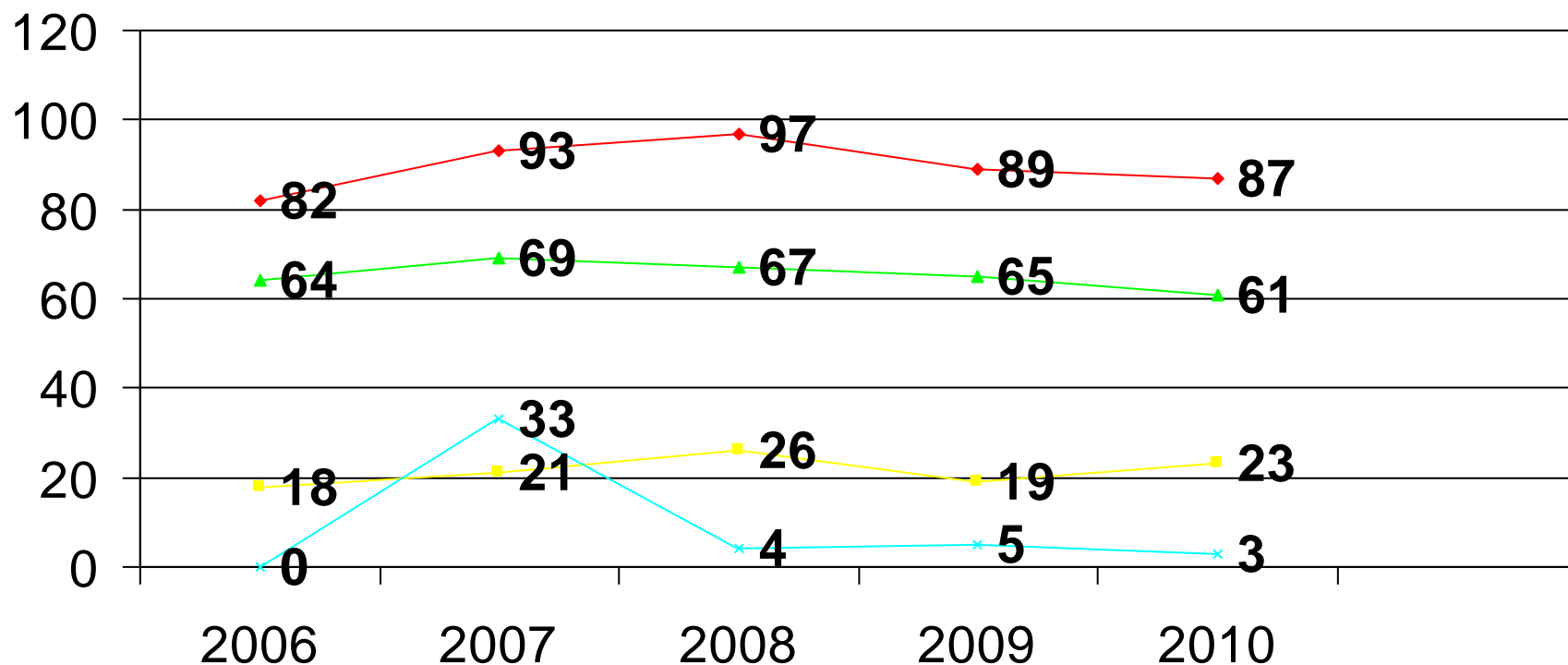
Pašvaldību izlietotie līdzekļi aprūpei mājās, LVL

Dienas aprūpes centru skaits

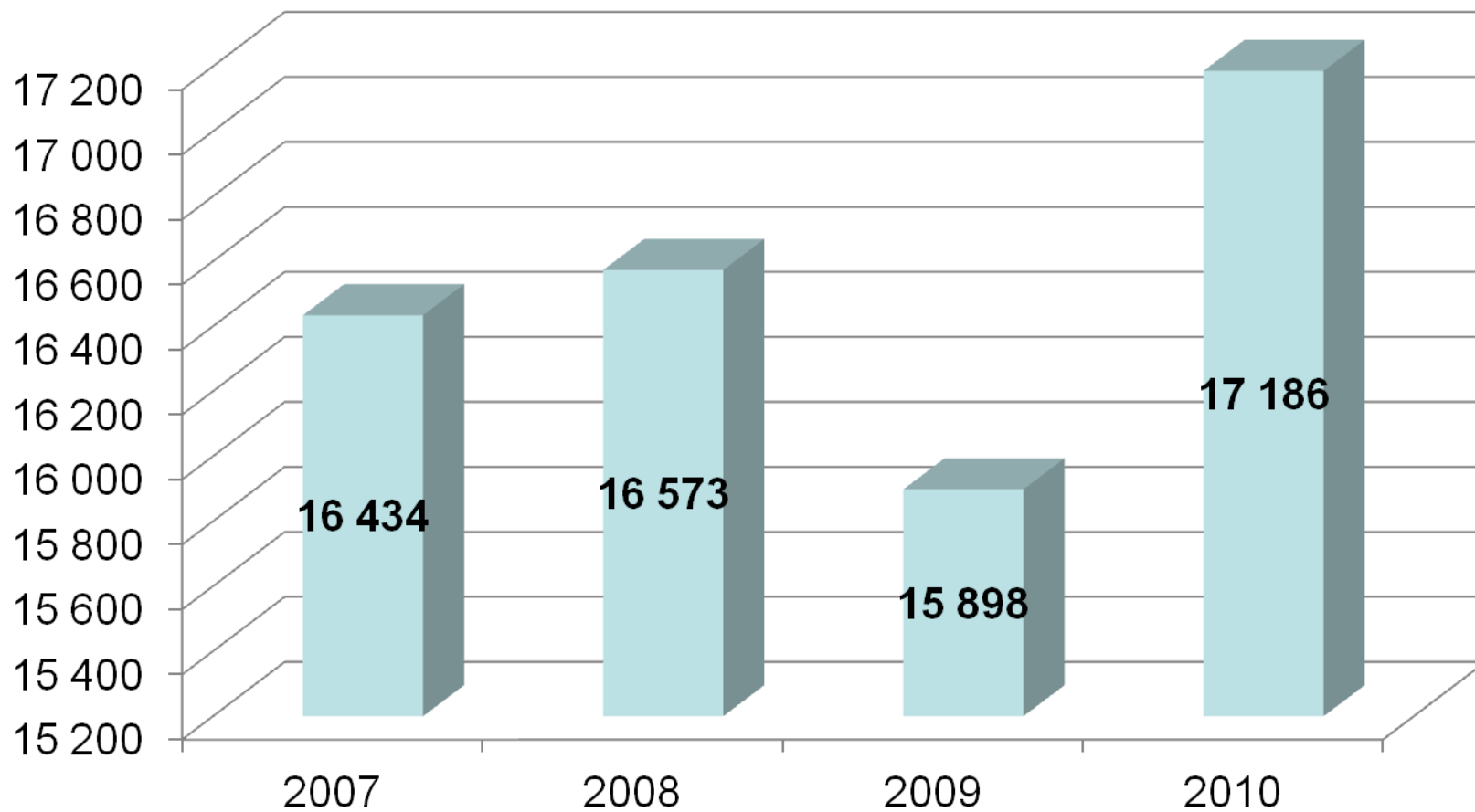
Dienas aprūpes centru skaita dinamika

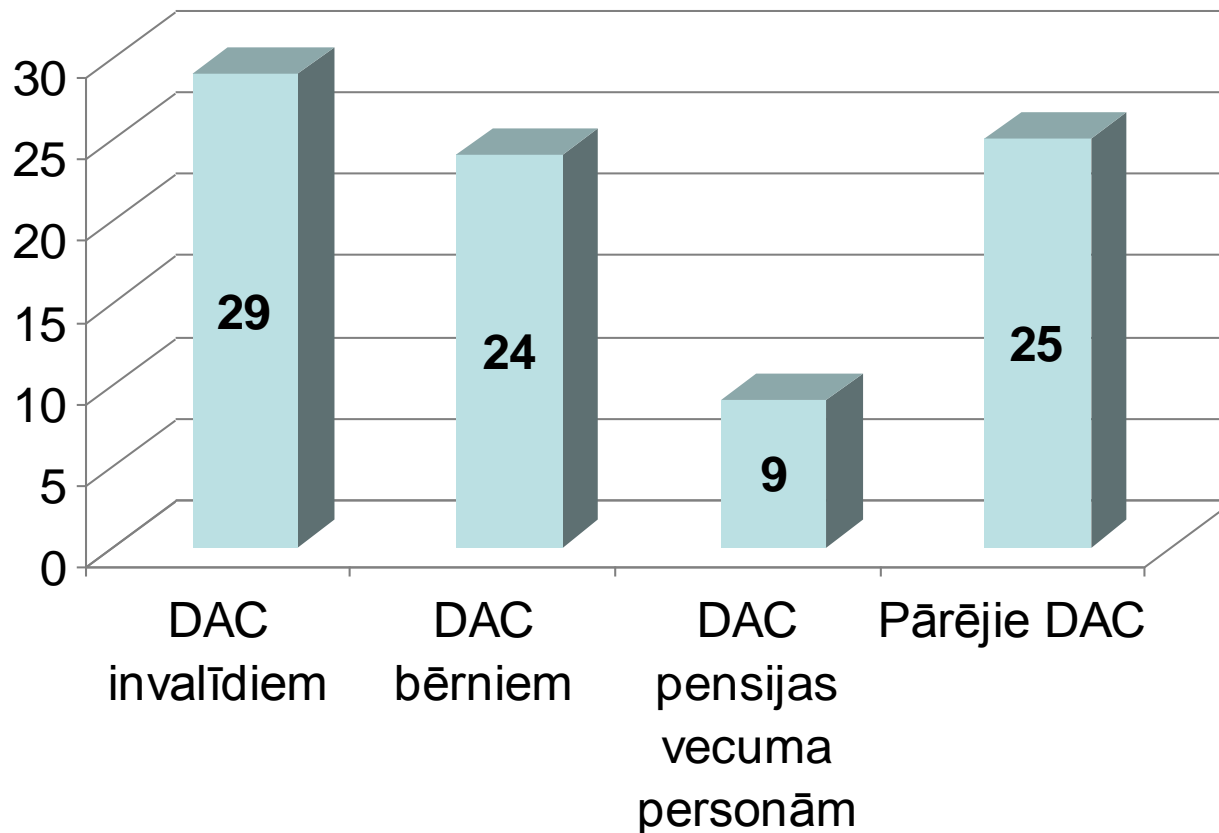
—◆— DAC- skaits kopā —■— NVO DAC —▲— pašvaldību DAC —×— privāti DAC

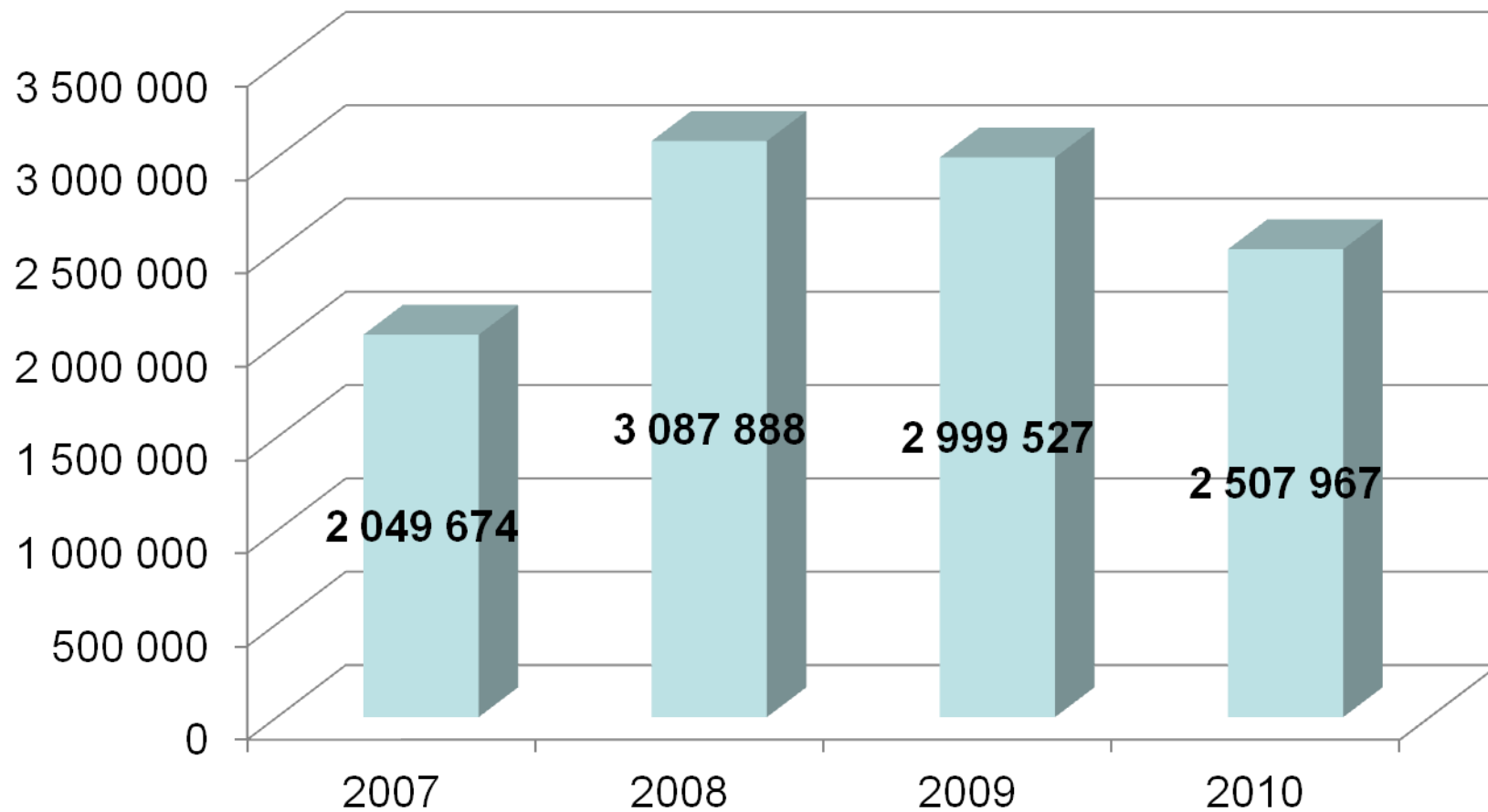
Dienas aprūpes centru klientu skaits

Dienas aprūpes centru sadalījums pēc klientu sastāva, 2010

Pašvaldību izlietotie līdzekļi Dienas aprūpes centru finansēšanai, LVL

Izaicinājumi sociālo pakalpojumu nodrošināšanai

- sabiedrības novecošanās un veselības stāvokļa pasliktināšanās → klienti ar komplicētākām (t.sk. veselības) problēmām
- liels ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pārsvars salīdzinājumā ar alternatīvo sociālo pakalpojumu institūcijām
- nepietiekami finanšu resursi alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstīšanai
- pakalpojumu pieejamība klienta dzīvesvietā vai iespējami tuvu tai
- augsta pakalpojuma kvalitāte (t.sk. profesionāli speciālisti, pielāgota vide)
- iespējamo sociālo pakalpojumu sniedzēju plaša izvēle
- starpnozaru sadarbība, īpaši ar veselības aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem

Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs (1)

Reģistrēti **893** sociālo pakalpojumu sniedzēji, no tiem:

- 667 sniedz pakalpojumus
- 183 plāno sniegt
- 43 pārtraukuši darbību

2010. - 2011.gadā kopā ir reģistrējušies **449** jauni sociālo pakalpojumu sniedzēji, kas ir līdzvērtīgs skaits 2005.- 2009.gadā reģistrētajiem sociālajiem pakalpojumiem

Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs (2)

- 2010.gadā reģistrēti – **233** sociālo pakalpojumu sniedzēji, no tiem 73% sniedz pakalpojumu, 27% – plāno sniegt
- 2011.gadā reģistrēti – **216** sociālo pakalpojumu sniedzēji, no tiem 44% sniedz pakalpojumu, 56% – plāno sniegt

Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs (3)

No visiem reģistrētajiem sociālajiem pakalpojumiem:

25% - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas

19% - sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēji

15% - pašvaldību SD

12% - dienas aprūpes centri, dienas centri, atbalsta centri

6% - krīzes centri, krīzes tālruņi

3 - 1% - patversmes, nakts patversmes, īslaicīgā sociālā aprūpe/atelpas pakalpojums, asistenti, grupu dzīvokļi, specializētās darbnīcas

< 1% - pusceļa mājas, atkarību profilakses pakalpojums, sociālā darba pakalpojums, profesionālās rehabilitācijas institūcijas

APIA atbalstītajos projektos paredzētie sociālie pakalpojumi

- Dienas centri, dienas aprūpes centri, atbalsta centri
- Grupu mājas un grupu dzīvokļi
- Aprūpe mājās (drošības poga, mobilās brigādes)
- Atelpas brīža pakalpojums
- Specializētās darbnīcas
- Asistentu un pavadoņu pakalpojumi
- Darbnīcas praktisko iemaņu apguvei
- Krīzes centri, krīzes tālruņi
- Sociālā darba pakalpojuma pilnveidošana - atbalsta un pašpalīdzības grupas, metožu attīstīšana u.c.

APIA 1.apkškārtas atbalstītajos projektos plānotie sociālie pakalpojumi

Jauni pakalpojumi:

26 sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, kas paredz izveidot Dienas aprūpes centrus, sociālās rehabilitācijas institūcijas un krīzes centru

3 asistentu un pavadoņu pakalpojumi

2 atelpas pakalpojumi

1 specializētā darbnīca

Pilnveidoti pakalpojumi:

22 sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, kas tiks ieviesti Dienas aprūpes centros, sociālās rehabilitācijas institūcijās, krīzes centros, pašvaldību sociālajos dienestos

4 aprūpes mājās pakalpojumi, t.sk. 3 mobilās brigādes

Inovatīvs sociālais pakalpojums

- ietver jaunu metožu, pieeju izmantošanu darbā ar personu vai personu grupu, lai nodrošinātu sociālās rehabilitācijas un/vai aprūpes mērķu sasniegšanu
- pakalpojums, kas līdz šim nav bijis pieejams noteiktā ģeogrāfiskā vidē, bet kuru nepieciešamību nosaka konkrētas mērķa grupas neapmierinātās vajadzības un sociālo problēmu risināšana

Inovatīvi sociālie pakalpojumi APIA atbalstītajos projektos

Metodes:

- mākslas terapija, pasaku terapija, mūzikas un kustību terapija, smilšu terapija, „Sajūtu dārzs”, „Sensorā istaba”
- telemedicīna paliatīvā aprūpē
- medicīniskās rehabilitācijas elementu iekļaušana
- starpnovadu sadarbība

Pakalpojumi:

- dienas rehabilitācijas centrs atkarīgām personām
- asistentu pavadoņu pakalpojumi
- specializētās darbnīcas
- uz nodarbinātību orientēti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bezpajumtniekiem

Nākotnes plāni (1)

- sociālo pakalpojumu attīstīšana kā pašvaldības attīstības stratēģijas sastāvdaļa
- ilgtspējīgu sociālo pakalpojumu attīstība
- klienta vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu nodrošināšana
- pakalpojumu attīstība pensijas vecuma cilvēkiem kā vienādu iespēju stratēģijas sastāvdaļa
- starpnovadu sadarbība
- starpnozaru sadarbība

Nākotnes plāni (2)

- alternatīvo sociālās aprūpes/sociālās rehabilitācijas pakalpojumu skaita pieaugums
- klientu, kuri saņems sociālās aprūpes pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, vecuma paaugstināšana
- reģionālajās sociālo pakalpojumu attīstības programmās noteikto rezultātīvo rādītāju salīdzināšana ar APIA rezultātiem, rezultātu novērtēšana
- rīcībpolitikas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstībai 2013. – 2015.gadam noteikšana

Paldies par uzmanību!

